

Styrelsen for Universiteter
og Internationalisering
Att: Lene Britt Boisen
Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København
ui@ui.dk

J.NR.: 2012-1.10-0001

Vores ref.: MC/ke

Mail: mc@uc-dk.dk

Telefon: 3338 2201

30. november 2012

Ref.:12/092795-06

Høringsvar vedr. udkast til ny lov om akkreditering af videregående uddannelser m.v.

Kære Lene Britt Boisen

Professionshøjskolerne's Rektorkollegium takker for indkaldelsen til høring over udkast til ny lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner m.fl. Kollegiet har følgende bemærkninger:

Det er betydningsfuldt, at det danske akkrediteringssystem fortsat kan nyde tiltro og have legitimitet som et uafhængigt kvalitetssikringssystem. Det kræver en klar rollefordeling mellem Akkrediteringsrådet, Uddannelsesminister og øvrige aktører i det nye system og dermed en klar adskillelse af politik og kvalitetssikring.

Kollegiet hilser den nye lov og intentionerne velkommen, herunder at den eksterne kvalitetssikring skal være effektiv og u-bureaukratisk, med fokus på det daglige kvalitetsarbejde på uddannelsesinstitutionerne til gavn for studerende og samfundet (Indledning, s. 9). Vi er meget tilfredse med tilkendegivelsen s. 14, pkt. 3.3.1, "(...)at institutionerne ikke skal nyproducere omfattende dokumentation i forbindelse med akkrediteringsforløbet".

I princippet vil lovforslaget forbedre professionshøjskolerne's vilkår for at udvikle og udbyde nye uddannelser. I praksis beror det imidlertid på, hvordan forskelle mellem uddannelsessektorenes uddannelsesopgave og videnprofil håndteres i udformningen af krav og parametre for en positiv institutionsakkreditering. Professionshøjskolerne's Rektorkollegium skal derfor opfordre til, at der sikres, at kriterierne tilgodeser de forskellige institutionstyper opgaver og roller, således at kvalitetskravene ses i forhold sig til institutionstypens uddannelsesmission og FoU-opgave.

Kollegiet hilser i øvrigt forslaget om institutionsakkreditering velkommen. Det imødekommer kollegiets flerårige ønske om et skifte fra uddannelsesakkreditering til institutionsakkreditering med øget vægt på den interne, institutionelle kvalitetssikring. Der bør fastlægges kriterier for akkrediteringsrådets prioritering mellem institutioner, der ønsker at blive akkrediteret.

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Professionshøjskolernes Rektorkollegium anerkender, at institutionsakkreditering ikke sætter direkte fokus på kvaliteten af de enkelte uddannelser. Det nye system skal fortsat sikre, at der er niveau og kvalitet i de uddannelser, det kvalitetsstempler. Garantien gælder for de studerende, som "forbruger" uddannelserne, for aftagerne, som anvender kompetencerne og for de internationale samarbejdspartnere, som tager bestik af uddannelsesinstitutionerne som mulige partnere i samarbejdsprojekter på baggrund af de akkrediterede uddannelses- og videnprogrammer. Professionshøjskolernes Rektorkollegium ønsker en høj grad af frihed og deregulering i adgangen til at udvikle og udbyde uddannelser og er parat til at medvirke til at sikre den nødvendige forbrugersikkerhed.

Kollegiet vil gerne kvittere for, at loven giver rimelige vilkår for institutionernes omstilling fra uddannelses- til institutionsakkreditering. I den forslåede model kan der dog være en risiko for, at der er større fokus på kontrol og efterlevelse af en minimumsstandard end på at understøtte udvikling. Kollegiet opfordrer til, at der kommer størst mulig fokus på at understøtte institutionens udvikling af kvaliteten af uddannelserne, og at der holdes fokus på at gøre den eksterne kvalitetssikring af de videregående uddannelser så effektiv og u-bureaukratisk som muligt.

Kollegiet kan være bekymret for, hvorvidt der i en lang periode reelt vil være tale om et akkrediteringssystem i 2 spor - dvs. at turnusakkrediteringer fortsætter, mens der samtidig arbejdes med institutionsakkreditering. Det vil være ganske ressourcekrævende og uhensigtsmæssigt for institutionerne.

De seneste års stigning i antallet af nye videregående uddannelser har vist, at der er behov for et styringsinstrument, som kan hæmme væksten af små, smalle, kortsigtede uddannelser eller "kopi-varer", som ikke har en bæredygtighed i et personligt og samfundsmæssige langsigtede kompetenceperspektiv. Professionshøjskolernes Rektorkollegium ser Prækvalificeringen som et instrument i denne sammenhæng. Men Prækvalificering vil i sin natur kunne hæmme dynamikken i uddannelsessektoren og forsinke udbuddet af uddannelser, der vil blive efterspurgt på arbejdsmarkedet, hvis ikke styringsinstrumentet anvendes fleksibelt. Ansøgerne til en ny uddannelse skal løfte en bevisbyrde for, at der er tale om et fremtidigt bæredygtigt uddannelsesudbud. Det kunne overvejes, om denne bevisbyrde i alle tilfælde kan løftes forudgående, eller om der bør være muligheder for forsøgsordninger eller prøvetid.

I sager om prækvalifikation, hvor beføjelsen til at træffe afgørelse er tillagt uddannelsesministeren, er det meget afgørende, at der er åbenhed og gennemsigtighed omkring kriterier og proces samt klare krav til sagsbehandlingstid, så prækvalificeringen ikke forhaler hele akkrediteringsprocessen. Kriterierne for prækvalificering bør have samme eller gerne mindre omfang end de nuværende kriterier for screening. Det foreslås, at prækvalificering af en ny uddannelse kunne bestå i en redegørelse for, hvordan uddannelsen kan bidrage til dækning af kompetencebehovet i det danske samfund, og hvordan den nye uddannelse adskiller sig fra eksisterende beslægtede uddannelser. Det skal være helt klart, hvordan arbejdsmarkedsbehov skal dokumenteres fyldestgørende. Udviklingen mod et åbent globalt uddannelsesmarked vil yderligere udfordre styringsrationalet i Præ-

J.NR.: 2012-1.10-0001

Vores ref.: MC/ke

Mail: mc@uc-dk.dk

Telefon: 3338 2201

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

kvalificeringen, da der kan være kompetencebehov på det internationale jobmarked, som kan begrunde en dansk uddannelsesindsats.

Professionshøjskolerne's Rektorkollegium advarer kraftigt mod at prækvalificeringen også omfatter flytning af en uddannelse inden for samme institution. Det er et meget vidtgående forslag for en sektor, hvor de enkelte institutioner har mange fysiske adresser. Det vil være en økonomisk og bureaukratisk belastning for alle parter i systemet, og i praksis vil det være meget vanskeligt at træffe afgørelse om, hvornår der er tale om en adresseændring og hvornår der er tale om en flytning, som har betydning for selve udbuddet og kvaliteten heraf. Begrebet 'by' anbefales erstattet af begrebet 'region'.

Loven omfatter de fire komponenter: Institutionsakkreditering, prækvalificering, tværgående evalueringer og uddannelser med særlige kvalitetsmæssige udfordringer. Rækken af forskellige kontroltiltag i lovforslaget (prækvalifikation, særlig udtagelse af uddannelser med kvalitetsudfordringer, tværgående evalueringer, uddannelsesakkrediteringer og institutionsakkrediteringer) kan i praksis vanskeliggøre indfrielse af intentionen om at indføre et mere smidigt akkrediteringssystem. I relation til kategorien "uddannelser med kvalitetsudfordringer", jf. § 20 og § 21 samt bemærkningerne til lovforslaget afsnit 3.3.3., er der behov for en afklaring af og gennemsigtighed i forhold til kriterierne for, hvorledes "centrale aktører, som for eksempel arbejdsmarkedets parter og de studerende" kan anmode om at få udtaget en uddannelse eller et uddannelsesudbud til gennemgang, ligesom vi finder, at der er behov for en nærmere definition af, hvad der kan forstås ved "centrale aktører".

Professionshøjskolerne vil gerne involveres i arbejdet med at udvikle kriterier for institutionsakkreditering, prækvalificering af nye uddannelser, uddannelsesakkreditering samt indikatorer, der skal ligge til grund for identifikation af uddannelser og uddannelsesstilbud med særlige kvalitetsudfordringer. Undervisningsevaluering bør være en del af institutionernes interne kvalitetsarbejde, og indikatorerne skal være objektive samt mål- og kvantificerbare.

Kollegiet stiller meget gerne kandidat(er) til Akkrediteringsrådet. Det fremgår, at ministeren ønsker at rådføre sig med relevante organisationer i forbindelse med udpeging. I Akkrediteringspanelets sammensætning skal der indgå ekspertviden ift. kvalitetsvurdering af institutioner med en mangfoldighed af professionsbacheloruddannelser, der er baseret på en diversitet i såvel videnbaseret, studieorganisering og professionsorientering, således at kvalitetsvurderingen ikke kun afspejler en overordnet vurdering af institutionens kvalitetsarbejde, men også kvaliteten i institutionens forskellige uddannelsesretninger.

Kollegiet noterer, at lovforslaget opererer med oprettelse af én faglig, uafhængig institution inden for den statslige forvaltning, som skal varetage faglige opgaver ift. akkreditering af alle videregående uddannelsesinstitutioner og uddannelser, jf. § 2. Hidtil har der været to institutioner, ACE (for universiteterne) og EVA (for erhvervsakademier og professionshøjskoler), der har varetaget opgaverne. Den nuværende akkrediteringskultur på de videregående uddannelser har således rod i to forskellige institutioner og deres udmøntning af kriterier og standarder samt vejledning gennem pro-

J.NR.: 2012-1.10-0001

Vores ref.: MC/ke

Mail: mc@uc-dk.dk

Telefon: 3338 2201

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

cessen. Vi finder, at den nye institution bør være særdeles opmærksom herpå, herunder de forskellige roller og opgaver, som henholdsvis erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter har, som bl.a. betyder, at erhvervsakademier og professionshøjskoler har en særlig forpligtelse på erhvervs- og professionsbaseringen og anvendelsesorienteret viden samt for professionshøjskolerne også deres regionale forpligtelse.

Kollegiet er opmærksomt på, at følgende udgår af hhv. lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne:

- Formuleringen om, at det er en betingelse for godkendelse af et erhvervsakademis udbud af tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser, at der er indgået partnerskabsaftale med en professionshøjskole.
- Formuleringen om, at det er en betingelse for godkendelse af en professionshøjskoles udbud af erhvervsakademiuddannelser, at professionshøjskolen er etableret ved en sammenlægning af en eller flere professionshøjskoler og et eller flere erhvervsakademier.

Vi noterer os, at det fremgår, at betingelserne vil blive videreført uændret i en ny bekendtgørelse.

Kollegiet har desuden følgende specifikke bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer:

§2

I § 2 står der skrevet, at akkrediteringsinstitutionens formål er at sikre og dokumentere kvalitet og relevans. Det bør fremgå, at det nye akkrediteringssystem i sin overordnede udformning også har til formål at støtte og udvikle. Det skal fremgå klart, om efter- og videreuddannelsesområdet og især udviklingsområdet indholdsmæssigt medtages i institutionsakkrediteringen.

§5, stk.3

Det anføres, at der skal foretages en undersøgelse af, om institutionen i praksis leverer kvalitet og relevans på uddannelsesniveaue. Det bør præciseres, om der her fokuseres på kvalitetssikring eller på den faktisk leverede kvalitet, og efter hvilken standard kvalitet i givet fald måles på?

§ 6

Det er vigtigt, at institutionerne konkret bidrager til operationalisering af kriterier, således at intentionen om at virke i god samklang med institutionens eget kvalitetsarbejde kan realiseres (jf. også det overordnede mål, som det er formuleret s. 9 i indledningen).

§7, stk. 2

Relevans bør indgå som kompetencekrav i sammensætning af panelet, ligesom fagkendskab inden for institutionens fagområder.

§8 - § 12

En betinget positiv akkreditering eller afslag har store konsekvenser for en institution. Derfor er det også vigtigt, at både kriterier og de facto anvendte vurderingsprincipper offentliggøres. Bemærkningerne til § 10 indeholder en noget bred beskrivelse af, hvad en "betinget positiv akkredi-

J.NR.: 2012-1.10-0001

Vores ref.: MC/ke

Mail: mc@uc-dk.dk

Telefon: 3338 2201

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

tering" kan være. Der er behov for at få præciseret de minimumsstandarder, der defineres.

Alle afgørelser, herunder "betinget akkreditering", bør følges af en begrundet tilbagemelding.

§ 13

Mht. akkrediteringspanel forventer vi, at den institution, som skal akkrediteres, får mulighed for at udtale sig om akkrediteringspanelets medlemmers habilitet, at akkrediteringspanelet sammensætning afspejler sektorens (erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter), at institutionen bliver hørt over udkast til akkrediteringsrapport, og at institutionen får mulighed for at udarbejde en selvevaluering, jf. krav i ESG'erne.

Der bør kunne indgå aftagere i panelet. Det bør fastsættes krav til panelmedlemmers viden om og ekspertise inden for fagområdet.

§ 18, stk. 3

Det er vigtigt, at institutionerne inddrages i udarbejdelse af kriterier ift. prækvalificering, og at prækvalifikationen ikke i sig selv kalder på en omfattende proces og et stort administrativt arbejde. Tilsagn om eller afslag på, om en uddannelse kan oprettes, skal konkret begrundes ift. de fastsatte kriterier og begrundelsen bør være offentligt tilgængelig.

§ 20

Et u-bureaukratiseret akkrediteringssystem fordrer, at de mange forskellige kontrolinstrumenter spiller sammen, og at hvert enkelt instrument har et passende omfang.

§ 21

Akkrediteringsrådet må ikke fremstå som et offentligt klagenævn, der er forpligtet til at reagere på henvendelser fra borgere, interesseorganisationer og andre aktører. Der skal sikres transparens om baggrund og præmisser for at iværksætte en undersøgelse af uddannelse med særlige udfordringer. Udvælgelsen skal være klart fagligt motiveret, så aftagere og studerendes adgang til at anmelde uddannelser med særlige udfordringer ikke resulterer i et stort antal resursekrævende uddannelsesakkrediteringer.

Afslutningsvis vil vi gerne understrege, at der bør være yderst tungtvejende grunde til og gennemsigtighed om begrundelsen, hvis en akkreditering trækkes tilbage.

Med venlig hilsen

Erik Knudsen
Formand,
Professionshøjskolerne's Rektorkollegium

J.NR.: 2012-1.10-0001

Vores ref.: MC/ke

Mail: mc@uc-dk.dk

Telefon: 3338 2201

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk